
OBSAH

Úvodní poznámka	5
I. PROBLEMATIKA SNIŽOVÁNÍ VOJSK V EVROPĚ V HISTORICKÉM KONTEXTU	9
1. Memento mori	9
2. Války stojí lidské oběti a peníze	11
3. Úsilí SSSR o snížení vojsk a upevnění míru v Evropě po první světové válce	12
4. Moskevská konference 1922	13
5. Odzbrojovací iniciativy SSSR ve Společnosti národů	14
6. Odmítavé stanovisko západních mocností a jeho důsledky	16
7. Účinná odzbrojovací opatření — pádná odpo- věd' válečné hrozbě	18
8. Jednostranná snížení vojsk socialistických zemí	19
9. Rezoluce OSN č. 41/1. Zásady určující vše- obecnou úpravu a snížení zbrojení	21
10. Návrhy SSSR v padesátých letech	22
a) <i>Berlínská konference ministrů zahraničních věcí 1954</i>	23
b) <i>Podvýbor komise OSN pro odzbrojení</i>	23
c) <i>Prohlášení vlády SSSR ze 17. 11. 1956</i>	25
d) <i>Návrhy SSSR z 18. 3. a 30. 4. 1957</i>	27

11.	Odpoutání ozbrojených sil států NATO a Varšavské smlouvy v Evropě	28
	a) <i>Návrhy na pásmo omezení a inspekce zbrojení v Evropě</i>	30
	b) <i>Návrh PLR na pásmo bez jaderných zbraní ve střední Evropě</i>	36
	c) <i>Další modifikace návrhů PLR</i>	38
	d) <i>Západní modely odpoutání</i>	39
12.	Návrhy SSSR v šedesátých letech	43
13.	Nezájem západních států	46
14.	Program míru KSSS vytyčil požadavek vojenského uvolnění	47
15.	Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě	50
16.	Prostor pro další rozvoj uvolnění	51

II. SNÍŽENÍ OZBROJENÝCH SIL A VÝZBROJE VE STŘEDNÍ EVROPĚ - INICIATIVA, NEBO REAKCE NATO?

1.	NATO projevilo zájem o SOSV teprve v roce 1968	53
2.	Přípravy na SOSV v NATO	55
3.	Důvody NATO pro zahájení jednání o SOSV	58
	a) <i>Mirová ofenzíva socialistických zemí</i>	59
	b) <i>Poměr sil</i>	60
	c) <i>Změny v doktrínách</i>	63
	d) <i>Přechod od politiky z pozice síly k jednání</i>	65
	e) <i>Jaderná parita mezi SSSR a USA</i>	66
	f) <i>Hospodářské pohnutky</i>	69
	g) <i>Požadavek jednostranného snížení vojsk USA v Evropě</i>	71
	h) <i>Prohloubení všeobecné krize kapitalismu</i>	80
ch)	<i>Ztráta pocitu ohrožení u západoevropského obyvatelstva</i>	84
	i) <i>Kalkulace s rozvratem vnitřních poměrů v zemích socialistického společenství</i>	86
	j) <i>Potřeba upevnit vnitřní soudržnost NATO</i>	89
	k) <i>Rozpory mezi západoevropskými členskými státy NATO a USA</i>	93
	l) <i>Spojení mezi SOSV a KBSE</i>	94

III. PŘÍPRAVNÉ KONZULTACE NA JAŘE 1973	98
1. Předehra	98
2. Výměna zvacích nót	100
3. První etapa přípravných konzultací	102
a) Zahájení konzultací za účasti 19 států	102
b) Rozdělení států na přímé a nepřímé účastníky a vymezení oblastí snižování	105
c) Dokument o proceduře z 14. 5. 1973	110
4. Druhá část přípravných konzultací	115
a) Jednání o agendě	116
b) Dohoda o názvu, místu a datu svolání meritor- ních jednání o SOSV	118
c) Závěrečné komuniké z přípravných konzultací	121
IV. PRŮBĚH JEDNÁNÍ O SOSV (OD 30. 10. 1973 DO 30. 5. 1977)	123
1. Zahájení meritorních jednání	123
a) Návrh socialistických zemí z 8. 11. 1973	125
b) Nástin návrhů členských států NATO z 22. 11. 1973	131
2. Rozdíly obou návrhů z listopadu 1973	138
a) Koncepce socialistických zemí	138
b) Pojetí západních států	141
3. Předpokladem dohody musí být politické roz- hodnutí	147
4. Upřesnění a dodatky k Nástinu návrhů	151
5. Návrh na počáteční samostatný krok předlo- žený socialistickými státy 31. 10. 1974	153
6. Návrh socialistických států nezvyšovat počty vojsk po dobu jednání	155
7. Prohlášení a činy států NATO ve světle poža- davku »zmrazení«	158
8. Dodatky k Návrhu dohody o SOSV z 6. 3. 1975	165
9. Jednání o definici ozbrojených sil	169
10. Doplnující návrh států NATO k jejich Nástinu návrhů (16. 12. 1975)	175

11. Návrh socialistických zemí z 19. února 1976	183
12. Stav jednání po 8. kole v roce 1976	193
13. Výměna početních údajů o stavech ozbrojených sil	196
14. Diskuse o početních údajích v první polovině roku 1977	205

V. PROBLEMATIKA MERITORNÍHO JEDNÁNÍ 210

1. Závaznost zásad a jejich výklad	211
a) Zásada vzájemnosti	212
b) Zásada stejné bezpečnosti pro všechny účastníky jednání	218
c) Metoda snižování	220
2. Geografický činitel	222
a) Argumentace západních států	222
b) Přípravné konzultace přihlížely k zeměpisnému aspektu	225
c) Zeměpisný činitel v globálním měřítku	227
d) Rozhodující nejsou vzdálenosti, ale úderná síla, schopnost nasazení	233
e) Je oceán pro USA překážkou, či naopak?	235
f) Oceán nebrání nasazení vojsk USA v Evropě	239
g) Zeměpisné hledisko a postavení NSR v rámci SOSV	241
h) Návrat odsunutých vojsk do střední Evropy není žádoucí	243
3. Otázky poměru sil, parity a disproporcí	245
a) Pojetí států NATO	245
b) Pojem stability	247
c) Pojetí socialistických států	249
d) Poměr vojenských sil je záležitostí komplexní	255
e) Tank — jediné kritérium vojenské síly?	258
f) Předmětem SOSV nejsou tanky, ale ozbrojené síly jako celek	261
g) Státy NATO budují své armády komplexně	269
h) Úloha letectva	270
ch) Taktické jaderné zbraně	277
i) Parita a asymetrie v SALT a SOSV	288

4. Smysl údajné hrozby z Východu	293
a) »Jestřábi« z USA	293
b) Kampaň na Západě o ozbrojení socialistických zemí	295
c) Kdo koho vlastně ohrožuje?	300
d) Indoktrinace veřejného mínění na Západě	309
e) Způsoby manipulace	313
f) Umělé vytváření rozdílů, »mezer«, aby mohly být odstraňovány	314
g) Mezera neboli »gap« v strategických bombardérech	316
h) Raketový »gap«	318
ch) Vyplňování »mezery« v protiraketové obraně	320
i) Psychologické zcelování »mezer«	322
5. Manipulace poměru výdajů na vojenské účely v zrcadle rozpočtů	325
6. Stanovení závazků v individuální nebo kolektivní podobě	335
a) Postoj západních států	335
b) Stanovisko socialistických zemí	338
c) Místo omezení rozvoj ozbrojených sil států NATO	341
Přílohy	348
Bibliografie	349
a) Knihy	349
b) Časopisy	352
c) Novinové články	356
Přehled zasedání SOSV v období od 30. 10. 1973 do 21. 7. 1977	374
Tiskové konference o dosavadním průběhu jednání o SOSV	375